

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi luottoverolain väliaikaisesta soveltamatta jättämisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki luottoverolain väliaikaisesta soveltamatta jättämisestä. Lain mukaan luottoveroa ei suoriteta luotosta, joka otetaan 1 päivän heinäkuuta

1993 ja 31 päivän joulukuuta 1995 välisenä aikana.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Luottoverolaki (48/90) tuli voimaan 1 päivänä helmikuuta 1990. Lain mukaan ulkomaisesta luotonotosta maksetaan veroa valtiolle 0,5 prosenttia luoton määrästä. Lain säätämisen tavoitteena oli lieventää luottomuotojen epätasapuolista leimaverokohtelua ja ehkäistä siitä johtuvaa ulkomaiseen luotonottoon kannustavaa vaikutusta. Lakia säädettäessä 1,6 prosentin suuruinen saamistodisteiden leimavero kohdistui pääosin vain perinteiseen kotimaiseen pankkiluototukseen. Ulkomailta otetut lainat ja erät kotimaiset luottomuodot olivat leimaverotuksen ulkopuolella.

Ennen pääoman liikkeiden säännöstelystä luopumista luotonoton verotuksen epäyhtenäisyydellä ei nähty olevan merkittäviä kansantaloudellisia haittoja, koska ulkomaisen luotonoton kasvua voitiin hillitä säännöstelyllä. Pääoman liikkeiden vapauduttua 1980-luvun jälkipuoliskolla tilanne muuttui. Yritykset saattoivat vapaasti valita kotimaisen ja ulkomaisen lainarahoituksen välillä. Luotonoton verotuksen epäyhtenäisyyden arvioitiin ohjaavan ulkomaisen lainarahoituksen käyttämiseen ja lisäävän yksityisen sektorin ulkomaisia velkoja.

Yksityisen sektorin ulkomaiden luottojen kysyntä on pienentynyt investointien ja koti-

maisen kysynnän vähennyttyä. Yksityinen sektori oli viime vuonna ja kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä nettomääräisesti merkittävä pääomanviejä. Pääoman tuonnista vastasi valtio, jonka ulkomaiden velkojen nostot ylittivät aiemmin asetetun tavoitetasen.

Luottovero nostaa omalta osaltaan ulkomaiden luottojen kustannuksia, mikä voi vähentää niiden kysyntää. Tämä on nykyisessä tilanteessa ongelmallista, koska yksityisen sektorin pääomantuonti on liian vähäistä ulkomaisen velan korkomenoihin ja velkojen uudelleenrahoittamisen tarpeeseen nähden. Eräs keino pyrkiä vaikuttamaan tilanteeseen on vapauttaa ulkomaiset luotot luottoverosta. Ulkomaisen luotonoton verovapaudella voidaan olettaa olevan nykyisessä tilanteessa myös muita myönteisiä vaikutuksia. Kannustaessaan ulkomaiseen pääoman tuontiin verovapaus saattaisi vaikuttaa alentavasti kotimaiseen korkotasoon tai vaihtoehtoisesti markan ulkoista arvoa vahvistavasti. Lisäksi verovapaus voisi helpottaa investointien rahoitusta siinä vaiheessa, kun investointitoiminta laajemmin käynnistyy.

Ulkomaisen luotonoton kustannusten alentamiseksi ehdotetaan, että luottoveroa ei suoriteta luotosta, joka otetaan 1 päivän heinäkuuta 1993 ja 31 päivän joulukuuta 1995 välisenä aikana. Luottoverolain asemaa verojärjestel-

mässä on syytä arvioida samalla, kun selvitetään saamistodisteiden leimaverotuksen kehittämismahdollisuuksia.

2. Esityksen vaikutukset

Luottoveron vuosittainen tuotto on ollut 110—130 miljoonaa markkaa. Kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä kertymä oli 170 miljoonaa markkaa. Kasvu johtuu siitä, että ennen luottoverolain voimaantuloa tehdyistä luottosopimuksista, joissa on sovittu luottorajasta, oli luottovero suoritettava ensimmäisen kerran kolmantena vuonna lain voimaantulos-ta.

Ulkomaisten luottojen väliaikaisesta verovapaudesta aiheutuva verotuottojen menetys vuonna 1993 on arviolta noin 60 miljoonaa markkaa sekä vuosina 1994 ja 1995 noin 100-200 miljoonaa markkaa vuodessa.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Sellaisista luotoista, joissa on sovittu luottorajasta ja jotka on otettu verovapausajan aikana, olisi luottovero suoritettava ensimmäisen kerran vuoden 1996 helmikuun viimeisenä päivänä. Pääomamääränä, josta vero suoritettaisiin, pidettäisiin vuoden 1995 lopussa voimassa olevien sopimusehtojen mukaista luottorajan pääomamäärää.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

luottoverolain väliaikaisesta soveltamatta jättämisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Luottoon, joka otetaan 1 päivän heinäkuuta 1993 ja 31 päivän joulukuuta 1995 välisenä aikana, ei sovelleta 19 päivänä tammikuuta 1990 annettua luottoverolakia (48/90) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1993 ja se on voimassa 31 päivään joulukuuta 1995.

Niissä luottoverolain 7 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa, joissa luottosopimus on tehty tässä laissa tarkoitettuna aikana ja joissa sopimuksen voimassaolo jatkuu joulukuun 31 päivän 1995 jälkeen, suoritetaan luottovero ensimmäisen kerran viimeistään 29 päivänä helmikuuta 1996. Laskentaperusteena pidetään tällöin 31 päivänä joulukuuta 1995 voimassa olevien sopimusehtojen mukaista luottorajan pääomamäärää.

Helsingissä 28 päivänä kesäkuuta 1993

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Mauri Pekkarinen*